

PENTRU O NOUĂ ȘI MAI BUNĂ ÎNȚELEGERE A PROTECȚIEI MEDIULUI

Dr. ing. NICOLAE HEREDEA, SC NHN ECOINVEST SRL București
Societatea Națională de Știința și Ingineria Mediului

ABSTRACT. *For a New and Better Understanding of Environmental Protection* In the first part of the presentation the author resumes and summarizes the concept of the Vital Natural Atmospheric Calotte, first presented at the ELSESEDIMA 2012 conference, as the limited space on planet Earth where people live freely, naturally, without any support. The essential parts of this space are air and earth.

The paper then identifies and lists some of the potential and likely consequences upon human activities which can arise from adopting the calotte concept. Reference is made to the ownership of humans upon the planet's environmental elements - earth, air, water - and upon the planet's wildlife biodiversity, as well as to the need to change humans' attitude towards the planet's environment, including the calotte.

The third part of the paper shows the connections between human senses and the physical fields of the planet, the influence of these fields upon human life and the planet's biodiversity, although they are not directly perceived by humans.

The author argues and presents the planetary geophysical fields as a whole, as the fourth environmental element of the planet, which conditions life and the quality of life on planet Earth, together with air, earth and water as we understand them now.

Key words: planetary environmental elements; geophysical fields.

1. Despre planeta Pământ

Planeta pe care trăim și pe care o numim PĂMÂNT (TERRA), este formată numai din aer, apă și pământ.

În fiecare dintre aceste trei elemente constitutive ale planetei trăiesc viețuitoare specifice, care împreună formează o "biodiversitate planetară".

Printre acestea se găsește și OMUL.

Cele trei elemente constitutive ale planetei au existat, există și pot/vor exista în timpuri geologice/planetari cu sau fără biodiversitate planetară, dar aceasta din urmă însemnând viața așa cum o cunoaștem acum, nu poate exista fără cele trei elemente planetare aer, pământ și apă.

2. Despre limitările planetei

Spațiul planetar în care omul poate trăi în mod natural, în mod liber, fără ajutor, este

însă drastic limitat.

Iată în ce fel, natura planetară a determinat și a condiționat această limitare:

OmUL TRĂIEȘTE în mod natural numai în atmosfera joasă, până la circa 6000 m altitudine față de nivelul mării, dar și în zone cu atmosferă, situate sub nivelul mării.

OmUL TRĂIEȘTE în mod natural numai pe suprafața solidă a uscatului, a pământului, a mediului geologic.

OmUL NU TRĂIEȘTE în mod natural:

- ▶ pe apă,
- ▶ în apă,
- ▶ în atmosfera înaltă, la peste 7000 m altitudine
- ▶ în pământ, în sol și subsol, în mediul geologic.

Imaginea următoare (fig.1), o schiță, o secțiune parțială prin planetă, ilustrează aceste limitări.

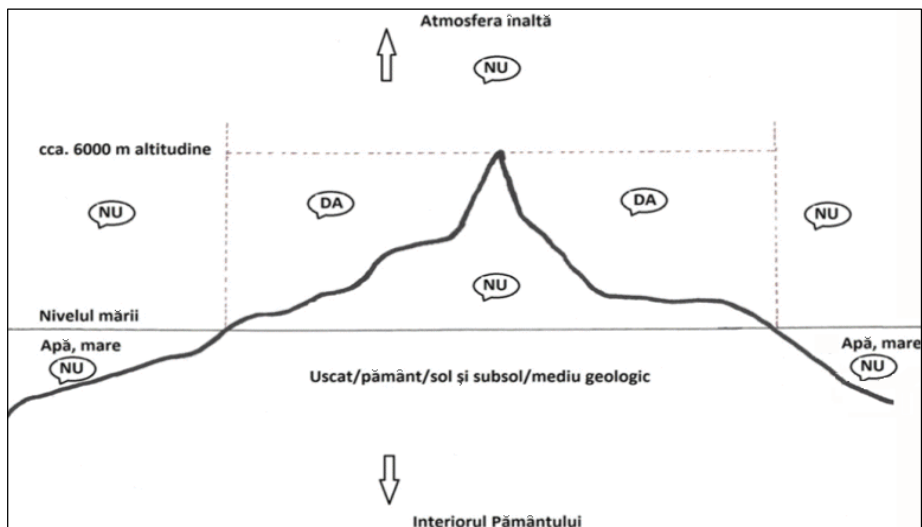

Fig. 1. Secțiune planetară cu mediile de viață ale omului

3. Despre calota atmosferică naturală vitală

Comparând restricțiile naturale ale planetei asupra spațiului natural în care omul poate trăi liber, fără ajutor, cu datele cunoscute care caracterizează planeta Pământ, rezultă un lucru surprinzător.

Omul poate trăi în mod natural, liber, fără ajutor, numai într-o atmosferă cu grosimi variabile, care măsurată de la nivelul mării ajunge până la circa 6000 m altitudine și care este poziționată numai deasupra suprafețelor de uscat.

Această zonă atmosferică formează o **calotă atmosferică naturală vitală**, cu grosimi diferite, fragmentată în blocuri mari de calotă, corespunzătoare pământului, uscatului, continentelor, insulelor.

Calota atmosferică naturală vitală se sprijină, are la bază, întotdeauna, suprafața uscatului, suprafața pământului.

În și din acest spațiu infim față de dimensiunile și volumul planetei Pământ, reprezentat de Calota Atmosferică Naturală Vitală, omul, se străduie să domine întreg mediul planetar și celelalte specii vii.

Evoluția umanității, echivalentă până acum cu lupta pentru dominarea naturii de orice fel, îl face pe om generator de efecte

negative asupra tuturor sectoarelor planetare, atmosfera înaltă, oceanul planetar, solul și subsolul, mai ales asupra Calotei Atmosferice Naturale Vitale, dar și asupra biodiversității planetare sălbatice!

În interiorul calotei dar și în exteriorul ei, omul modifică prin activitățile proprii starea de echilibru a calotei, a elementelor planetare de mediu și a biodiversității planetare sălbatice conviețuitoare.

Alături de acestea, planeta prin manifestările proprii, caracteristice timpilor geologici, dar petrecute în perioada vieții umanității, creează noi echilibre, noi stări, pe care le percepem însă, în general, ca și catastrofe naturale, periculoase pentru viața/existența omenirii și a biodiversității sălbatice.

Aceasta, numai pentru că nu putem adapta ușor, din mers, timpii vieții umane, la astfel de noi echilibre apărute, stabilite și caracteristice timpilor geologici.

Elementele planetare esențiale pentru existența Calotei Atmosferice Naturale Vitale sunt AERUL și PĂMÂNTUL.

Fără acestea două, calota, spațiul natural în care omul trăiește natural, liber, fără ajutor, nu poate exista.

Cunoașterea condițiilor, calității și stabilității calotei, presupune cunoașterea cât

mai complexă și completă, în primul rând a aerului și a pământului.

Abia în al doilea rând sunt importante apa, ca element necesar vieții, care se găsește în interiorul Calotei Atmosferice Naturale Vitale dar și ca element planetar, precum și o parte din biodiversitatea sălbatică planetară care conviețuiește în interiorul calotei, împreună cu omul.

4. Despre posibile consecințe derivate din conceptul “calotei”

Ca o primă și cea mai importantă consecință care derivă din acest concept, rezultă înțelegerea că OMUL nu se poate considera stăpânul planetei Pământ, nu poate fi proprietarul ei, nu poate fi proprietar al elementelor planetare, aerul, pământul și apa și nici al celorlalți conlocuitori ai planetei, biodiversitatea planetară sălbatică.

Printre alte consecințe, în al doilea rând, putem sublinia și întări nevoia schimbării atitudinii omului, prin noi practici responsabile față de elementele de mediu planetar și față de elementele de mediu din Calota Atmosferică Naturală Vitală.

În interiorul Calotei Atmosferice Naturale Vitale, dar și în afara ei, astfel de schimbări responsabile pot fi exemplificate și de:

➤ renunțarea la proprietatea omului asupra elementelor de mediu pământ și apă, la proprietatea asupra biodiversității sălbatice, păduri, pășuni, animale, s.a., în favoarea administrării responsabile a existenței acestora; modificarea în acest sens a dreptului mediului;

➤ reconsiderarea și revizuirea relației om/planetă/elemente planetare de mediu/biodiversitate sălbatică, în relație cu ”locuirea”, cu utilizarea și ocuparea elementelor de mediu precum și stabilirea de criterii ferme, obligatorii, restricții și limitări, de folosire de către om;

➤ cunoașterea, înțelegerea și respectarea funcțiilor naturale ale elementelor planetare de mediu, precum și ale funcțiilor de utilizare a acestora identificate și folosite de

către om;

➤ închiderea lanțurilor de proiectare – producție - distribuție pentru orice produse manufacturate de om/activități umane, cu elemente de gestionare a produselor la sfârșitul ciclului de viață și reciclarea acestora în elemente reutilizabile sau materiale componente foste materii prime și fără generare de deșuri în timpul și după utilizare, toate acestea în sarcina producătorilor;

➤ protecția și conservarea tuturor componentelor elementelor planetare de mediu pe care omenirea, pe parcursul evoluției ei, trebuie să le identifice, să le definească și să le respecte pentru suportul vieții și al dezvoltării umanității, în afara cadrului natural creat de Calota Atmosferică Naturală Vitală.

5. Despre simțurile omului și câmpurile fizice ale planetei

Niciunul dintre cele 5 simțuri cunoscute ale omului nu percepe niciunul dintre câmpurile fizice ale planetei așa cum apa și pământul pot fi văzute, apa poate fi gustată, aerul poate fi mirosit sau apa și pământul pot fi pipăite. Numai câmpul gravitațional este perceput în mod global de către om prin ”lipirea” omului de suprafața fermă, tare, a pământului.

Această constatare reduce încă și mai mult volumul spațiului vital în care omul trăiește în mod natural, liber fără ajutor, limitându-l la o pătură subțire de cca 2 m de aer, deasupra pământului ferm, solid.

Dar ceea ce nu percepem prin simțurile proprii nu înseamnă că nu există.

Apreciez că viața omului și a întregii biodiversități planetare este dependentă de câmpurile fizice naturale ale planetei, chiar dacă nu știm și nu înțelegem acum, în totalitate, cum se manifestă această dependență.

Fără să știm de ce, putem formula teoria că, modificarea lor poate perturba parțial sau total, până la dispariție, viața omului și a

biodiversității planetare cunoscute, contemporane omenirii, cel puțin la fel cum știm acum despre efectele negative ale deteriorării calității apei sau aerului, asupra vieții.

6. Câmpurile geofizice naturale, în ansamblul lor, cel de al patrulea element planetar de mediu, alături de pământ, apă și aer

Cunoaștem câmpurile geofizice naturale ale planetei, câmpul gravitic, magnetic, electric, electromagnetic, al undelor elastice, termic, radioactiv, pe care le urmărim instrumental numai de câteva zeci de ani.

Utilizăm câmpurile geofizice naturale cât și unele câmpuri geofizice provocate de om, pentru cercetarea interiorului planetei.

Le urmărim și cercetăm în scopul cunoașterii alcătuirii planetei, a manifestărilor ei periculoase, a descoperirii resurselor ei naturale geologice, a cunoașterii structurilor geologice apropiate de suprafața terestră, toate acestea necesare dezvoltării omenirii.

Dar poate că ceea ce cunoaștem acum nu este tot ceea ce generează planeta.

Poate că ceea ce cunoaștem acum nu înseamnă și cunoașterea unui câmp geofizic planetar care să genereze/să favorizeze viața, așa cum o cunoaștem că există pe planeta Pământ.

Este momentul să considerăm ansamblul câmpurilor geofizice naturale ale planetei, ca un al patrulea element de mediu planetar alături de pământ, apă și aer, pe care să-l studiem în consecință tematic și să-l așezăm așa cum trebuie să fie normal, în contextul protecției mediului, între domeniile prioritare ale acesteia.

Posibilități noi de cercetare și cunoaștere în această direcție se întrevăd și se conturează prin utilizarea a ceea ce se numește generic Tehnologii Generice Esențiale (Key Enabling Technologies), în particular nanotehnologii, adică a nanomaterialelor ca detectori și a

nanoelectronicii, pentru noi categorii de instrumente.

Posibilități noi vor fi posibile și prin utilizarea detectorilor organici, având în vedere observațiile umane privind percepția unora dintre câmpurile geofizice naturale de către unele specii ale biodiversității planetare sălbatice.

Ambele căi instrumentale deschid perspectiva unor mult mai bune măsurători geofizice decât cele realizate până acum, a unei mai bune cunoașteri a câmpurilor geofizice cunoscute ale planetei dar și poate a descoperirii unora necunoscute până în prezent.

Cunoașterea internă a planetei Pământ, va înainta, va progresa, se va mări și se va diversifica și pentru a înțelege ce trebuie făcut pentru a se păstra starea planetei necesară menținerii vieții de calitate pentru OM și întreaga biodiversitate planetară, cu care acesta conviețuiește pe planetă și în Calota Atmosferică Naturală Vitală:

➤ cel puțin una dintre problematicile interiorului planetei vor putea fi mai complet și mai bine cunoscute și poate valorificate: energiile Pământului;

➤ cel puțin unele dintre problematicile interacțiunii câmpurilor geofizice naturale ale planetei, cu elementele componente ale planetei, vor putea fi descoperite și înțelese: influența câmpurilor geofizice naturale asupra tuturor tipurilor și categoriilor de reacții chimice și biologice și a fenomenelor fizice produse de activitățile umane;

➤ cel puțin efectele câmpurilor geofizice naturale ale planetei, unele presupuse constante, raportate la durata de viață a omenirii dar specifice planetei Pământ, în amestec cu efectele câmpurilor cosmice presupuse variabile prin parcursul mișcării planetei/sistemului solar prin spațiul cosmic, vor putea fi decelate, înțelese, utilizate, folosite de omenire;

➤ cel puțin identificarea, descoperirea, înțelegerea unora dintre funcțiile naturale ale uscatului, mediului geologic, ale oceanelor și ale atmosferei, vor fi complet cunoscute în

contextul înțelegerii finale a funcțiilor naturale ale sistemului planetei Pământ dar și pentru a putea defini cât mai corect și cât mai responsabil funcțiile de utilizare folosite de către omenire;

➤ și poate vom cunoaște și înțelege influența câmpurilor geofizice naturale sau a unora dintre ele (necunoscute în prezent) asupra apariției, existenței și încheierii vieții unui organism uman, a unui organism viu pe planeta noastră.

Concluzii

- OMUL nu este stăpânul și nici proprietarul planetei Pământ, al elementelor sale componente de mediu, atât la nivel

planetar cât și în interiorul Calotei Atmosferice Naturale Vitale, al biodiversității planetare conlocuitoare.

- Este necesar mai mult ca oricând schimbarea atitudinii omului față de propriile acțiuni și activități, prin creșterea responsabilității față de elementele de mediu ale calotei și ale planetei, față de biodiversitatea planetară, față de propria specie, proprii semeni.

- Câmpurile geofizice naturale ale planetei Pământ reprezintă un al patrulea element planetar de mediu alături de pământ, apa și aer, cu rol esențial dar necunoscut încă, în apariția și evoluția omului și a biodiversității, în existența vieții geologice a planetei.

Notă:

Lucrarea a fost prezentată la Conferința Internațională ELSEDDIMA 2014, Cluj Napoca în limba engleză cu titlul: „For a New and Better Understanding of Environmental Protection”

BIBLIOGRAFIE

1. Bălțeanu, D., Serban, Mihaela [2005], *Modificări globale ale mediului. O evaluare interdisciplinară a incertitudinilor*, Editura Coresi, București.
2. Duma, S. [2000], *Geoecologie*, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
3. Lupașcu, Angela [2001], *Biogeografie*, Editura Fundației “România de Măine”, București.